

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਜੇ. ਐਫ.

ਲਛਮਣ ਦਾਸ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1151.

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ (XLIV)

-----1954 ਦਾ)— ਐੱਸ. 13— ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ- ਅਕਤੂਬਰ, 23) ਨਿਯਮ, 1955- ਨਿਯਮ 25 ਅਤੇ 30— ਦੋ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ— ਕੀ ਇਕ ਇਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਉਸ - ਵਿਭਾਜਕਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ - ਜਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (1950 ਦਾ XXXI) - ਅਤੇ. 2 ਅਤੇ 15— ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕੌਮ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954, ਜਾਂ ਉੱਥੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। . ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਹਰੇਕ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 12, ਅਜਿਹੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ। ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950, ਨੇ ਵੀ ਹਰੇਕ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਨਿਕਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੇਪਾ ਰੇਟ ਯੂਨਿਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਖਾਤਾ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੋ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 30 ਦਾ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਹਰੇਕ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੋ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ (ੳ) ਜਾਂ ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ "ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ"। ਨਿਕਾਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜਦੋਂ ਇਹ "ਇੱਕ" ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ।

ਆਯੋਜਿਤ, ਵੰਡਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ

ਸਿਰਫ ਨਿਯਮ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਇਕਾਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਸਦੇ ਵਿਭਾਜਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਵੰਡਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ, ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ...

1964 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ. ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ।

27 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਐਸ ਵਾਸੂ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਵਾਸੂ ।

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ, ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ ਅਤੇ ਮਿਸ ਆਸ਼ਾ ਕੋਹਲੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਇਹ ਹੁਕਮ 1961 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 1151 ਅਤੇ 1962 ਦੇ 1355 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ।

ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਨਿਕਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਇਹ 1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1151 ਵਿੱਚ ਦੋ ਇਕਾਈਆਂ ਹਨ। ਨੰਬਰ 1612 ਅਤੇ 1613-14। ਸੰਪਤੀ ਨੰਬਰ 1613-14 ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 1612 ਅਬਦੁਲ ਮਜੀਦ ਦੀ ਸੀ। 'ਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਨੰ: 1613-14 ਲਫਮਣ ਦਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨੰ: 1612 ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ: 4।

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1355 ਵਿਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੰ. 552 ਅਤੇ 552-ਅਲੀਫ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 552-ਏ ਅਤੇ 552-ਬੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 552-ਏ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਹੈ। ਅਕਲ ਖਾਨ ਅਤੇ ਨੰ: 552-ਬੀ ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ। ਕਮਾਲ ਖਾਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਰਜਿਸਟਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਹਬਾਦ, ਸਾਲ 1945-46 ਤੋਂ 1947-48 ਅਤੇ 1951-52 ਤੱਕ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਉਚਿਤ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹਾਊਸ-ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 552-ਏ ਰਾਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨੰਬਰ 552-ਬੀ ਦਇਆ ਵੰਤੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਕ ਇਕਾਈ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1151 ਵਿੱਚ ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਲਫਮਣ ਦਾਸ ਰਿੱਟ 1355 ਆਫ 1961 ਵਿੱਚ ਰਾਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਅਲਾਟੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਲਫਮਣ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਦਯਾ ਵੰਤੀ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਅੱਗੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਮਹਾਜਨ ਸਨ, "ਜੇ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਅਸਫਲ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ

ਅਦਾਲਤ.

ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 7 ਮਈ ਅਤੇ 13 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਨਿਕਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(d) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ "ਇਵੈਕੂਏ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: -

“2(d) 'ecuee 1 ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ,—

(i) ਜੋ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, -
 "ਸਿਵਲ ਗੜਬੜੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੜਬੜੀਆਂ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ। 1 ਮਾਰਚ 1947 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਰਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ

(ii) ਜੋ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਰਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੱਕ ਇਹ ਐਕਟ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਕਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ

(iii) ਜਿਸ ਨੇ, 14 ਅਗਸਤ, 1947 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਫੋਰਸ; ਜਾਂ

(iv) ਜਿਸ ਨੇ, 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1949 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਗਰਾਨ , ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਕਟ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ, 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1949 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ; ਜਾਂ

(v) ਅਕਤੂਬਰ 194 ਦੇ 18 ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸ ਕੋਲ ਹੈ? ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਐਕਵਾਇਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਜਾਂ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਲਾਭ ਲਈ , ਇੱਕ * ਸੰਪੱਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਂ ਛੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (i) ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਫਰਮ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵੈਟ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਆਮ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਾਥੀ, ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਉਹ ਉਪ ਧਾਰਾ।

(ii) ਉਪ-ਧਾਰਾ (iv) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ

Lachhman Dass

v.

ਕੀਤੀ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਸਲਿਮ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੇਹੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਿੱਠਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਯਮ 30 ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 30 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਚਾਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਹੋਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਜੋ ਲਾਗੂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨਿਯਮ 25 ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯਮ 30 ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ - ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਦੁਆਰਾ 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1355 ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਹਨ। . ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮੁਹੰਮਦ ਸਨ। ਅਕਲ ਖਾਨ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ. ਕਮਾਲ ਖਾਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ। ਇਸਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਯੂਨਿਟ ਬਣਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹੇ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੂਨਿਟ ਇਹ ਦਲੀਲ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਚ . ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ - 1959 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1112 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰਾਏ ਰੱਖੀ, 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬਦਿੱਤਾ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, 1960, ਮੈਂ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ■ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ,

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 25 ਅਤੇ 30 (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਨਿਯਮ, 1955, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ, "ਇੱਕ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ"।

ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਹੈ-

ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਨਿਯਮ 30 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

-----'ਕੋਈ ਵੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ. ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਘਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1954, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ। ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ "ਇੱਕ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ" ਅਤੇ "ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ" 'ਤੇ

Lachhman Dass

v.

ਹੈ। ਇਵੈਕੂਈ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ, ਜੇ. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਸੇਪਾ ਰੇਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਖਾਤੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।

ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰਾਂ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਤੀਕਰਨ ਨੇ ਹਰੇਕ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ " ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ , ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ"। ਨਿਕਾਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਪਾਦਨ ਅਤੇ ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ , ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜਦੋਂ ਇਹ "ਇੱਕ" ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਵਾਲ- "ਇੱਕ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਭਾਜਨਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ / ਨਿਯਮ 30 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਇਕਾਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਸਦੇ ਵਿਭਾਜਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਦ ਹੀ ਵਿਭਾਜਨਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਨ । ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਕਾਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਇਕਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਸਾਹਿਬਦਿੱਤਾ ਮੱਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ , ਨਿਯਮ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ

ਵੇਲ. XVUI-(I)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 513 ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਜਿਸਦੀ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਨਿਯਮ 30 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਾਹਿਬਦਿੱਤਾ ਮੱਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ, ਉਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਹਿਬਦਿੱਤਾ ਮੱਲ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕਿਰਾਇਆ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੰਡਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੇਚੀਦਗੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 25 ਅਤੇ 30 ਦੇ ਸਾਢੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 30 ਨੂੰ ਹੁਣ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 25 ਅਤੇ 30 ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਲਾਟਬਿਲਟੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ